

Uvodnik

Izdavanjem sedmog broja Časopis za primijenjene zdravstvene znanosti (engl. *Journal of Applied Health Sciences*, JAHS) ušao je u četvrtu godinu kontinuiranog izlaženja, pokrenut 2015. godine s namjerom poticanja razmjene znanja i omogućavanja stručnjacima zdravstvenih profesija kontinuiranu edukaciju te praćenje suvremenih informacija, trendova i istraživačkih nalaza u ovom interdisciplinarnom području kroz objavljivanje izvornih istraživačkih, teorijskih i metodoloških znanstvenih i stručnih radova. U prve tri godine izlaženja dosad je objavljeno 13 originalnih znanstvenih radova, 12 preglednih radova, šest prethodnih priopćenja, dva prikaza slučaja te 19 stručnih radova iz svih područja zdravstvenih znanosti, s priložima autora iz nekoliko zemalja EU-a i regije, ali i autora s čak tri kontinenta. Kontinuitetom broja radova i širenjem baze autora, suradnika i recenzenata časopis je opravdao svoju svrhu – aktivnu razmjenu stečenog iskustva i znanstvenih spoznaja, čime se nadograđuju postojeće znanje i stručnost te otvaraju nove stranice za buduće naraštaje.

Iako se 52 dosad objavljena rada u JAHS-u u odnosu na gotovo 1 800 000 do 2 000 000 radova koji se godišnje objavljuju u više od 28 000 aktivnih i indeksiranih te još većem broju zasad neindeksiranih znanstvenih i stručnih časopisa može činiti kao kap u nepreglednom oceanu znanja pohranjenog u tiskanom i digitalnim zbirkama, skloniji smo vjerovati da je i naša kap jedinstven, neponovljiv i dragocjen doprinos uvećanju općega ljudskog znanja koje leži u temeljima opstanka i razvoja suvremene civilizacije.

Prepoznavanje važnosti i aktivno poticanje razvoja znanstvene misli i znanstvene publicistike kroz ovaj te nedavno pokrenuti jedinstveni časopis *Croatian Nursing Journal* naše Veleučilište kao malu, ali respektabilnu akademsku zajednicu stavlja uz bok europskim visokoškolskim institucijama.

Izdavanje ovog broja vremenski se poklapa s 23. travnjem – obilježavanjem Dana Veleučilišta i proslavom 52. obljetnice kontinuiranog djelovanja Zdravstvenog veleučilišta kao najstarije i najveće te nedvojbeno sto-

žerne i vodeće visokoškolske ustanove na području zdravstvenog obrazovanja za neliječnički kadar, prepoznate po svojoj tradiciji, a posebice ostvarenoj izvrsnosti u Hrvatskoj, u zemljama regije i u Europi. Uspjeh ustanove mjeren je činjenicom da naši prvostupnici i diplomandi postaju kompetentni, a time i konkurentni na tržištu rada na kojem su na temelju stečenih kompetencija cijenjani članovi interdisciplinarnih timova u kojima se ističu svojom sposobnošću sagledavanja, analize i rješavanja najsloženijih zadataka te postaju važna pokretačka snaga u sustavu zdravstva i socijalne skrbi te u društvu u cjelini, usmjerenom k razvoju društva znanja, tolerancije i jednakih mogućnosti. Naših više od 20 000 diplomiranih zdravstvenih stručnjaka svih zdravstvenih profesija već desetljećima daje stabilnost, dodatnu kvalitetu i iznimnu vrijednost skrbi o bolesnima i potrebitima svojim predanim uspješnim radom na području zaštite i promocije zdravlja u sustavu zdravstva i socijalne zaštite u Republici Hrvatskoj. Proslavljajući Dan Veleučilišta, pogleda usmjerenog u budućnost, s optimizmom kročimo u novi dan koji uvijek nosi nove izazove koje na Veleučilištu doživljavamo kao prilike da pokažemo kako se uvijek može više i bolje.

Čvrst zalag za budućnost leži u više od naših 600 djelatnika i suradnika koji sudjeluju u izvođenju više od 100 000 nastavnih sati nastave godišnje na 40-tak suradničkih ustanova primarne, sekundarne i tercijarne razine, za potrebe gotovo 4000 studenata na 12 akreditiranih studijskih programa, što su respektabilne brojke koje pokazuju dinamiku i kapacitet ove obrazovne ustanove. Pritom su usmjerenost na čovjeka i humanost, akademska čestitost uz dijeljenje časti, dužnosti i odgovornosti te trajno poštivanje najviših etičkih načela bili i ostali temeljno opredjeljenje i trajna vrijednost ove ustanove.

I dalje sanjamo iste snove i svakodnevno težimo biti i ostati najbolji, a 52-godišnja tradicija daje nam za pravo ponosno ustvrditi da smo bili i ostali: „jednostavno, prvi“!

*Krešimir Rotim, dekan Zdravstvenog veleučilišta
i Aleksandar Racz, glavni urednik JAHS-a*

EDITORIAL

The 7th issue of the Journal of Applied Health Sciences (JAHS) marks the 4th year of its continuous publication since it was launched in 2015 with the purpose of promoting knowledge exchange and providing health professionals with continuous education, as well as keeping up with contemporary information, trends and research findings in this interdisciplinary area through the publication of original research, theoretical and methodological scientific and professional papers. In the first 3 years of publication, 13 original scientific papers, 12 review papers, 6 previous announcements, 2 case reports and 19 expert papers from all fields of health sciences were published, contributed by authors from several EU countries and the region, as well as authors from three continents. The continuous publication of papers and the expansion of the database of authors, associates and reviewers justified the journal's purpose – an active exchange of acquired experience and scientific knowledge by building on existing knowledge and expertise and providing new opportunities for future generations.

Although the 52 papers published in JAHS so far compared to nearly 1,800,000 to 2,000,000 papers published annually in over 28,000 active and indexed journals, and even more non-indexed scientific and professional journals, may seem like a drop in the vast ocean of knowledge stored in print and digital collections, we believe that our drop is also a unique, unparalleled and valuable contribution to the improvement of general human knowledge which is the foundation of the survival and development of modern civilization.

Recognizing the importance and actively promoting the development of scientific thought and scientific journalism through this and our University's recently launched, unique Croatian Nursing Journal places our small, but respectable academic community alongside European higher education institutions.

The publication of this issue on 23 April coincides with the celebration of our University Day and the celebration of the 52nd anniversary of the continuous operation of the University of Applied Sciences as the oldest, largest and undoubtedly pivotal and leading higher

education institution in the field of health education for non-medical personnel, recognized for its tradition, and especially the excellence achieved in Croatia, in the region and in Europe. The success of the institution is measured by the fact that our bachelors and graduates become competent and therefore competitive in the labour market, where they are members of interdisciplinary teams appreciated for their acquired competences, and also their ability to observe, analyse and solve the most complex tasks, thus becoming an important driving force in the system of health and social care and in society as a whole aimed at the development of a society of knowledge, tolerance and equal opportunities. For decades, more than 20,000 of our graduate health professionals from all medical fields have been providing stability, additional quality and exceptional value in the care of the sick and needy and are dedicated to working successfully in the field of protection and promotion of health in the health and social care system in the Republic of Croatia. By celebrating our University Day, we look forward to the future, optimistically welcoming a new day that always brings new challenges that we at the University see as opportunities to show that we can always do more and be better.

A solid pledge for the future lies in more than 600 of our employees and associates involved in teaching more than 100,000 lessons per year at about 40 primary, secondary and tertiary partner institutions, for nearly 4000 students of 12 accredited study programs, which are respectable figures that demonstrate the dynamics and capacity of this educational institution. The focus on people and humanity, academic rectitude with the sharing of honour, duty and responsibility, and the constant adherence to the highest ethical principles have remained the fundamental commitment and the permanent value of this institution.

We continue to dream the same dreams and we always strive to be the best, while our 52-year-old tradition gives us the right to proudly state that we are and always will be: "Simply the first!"

*Krešimir Rotim, Dean
& Aleksandar Racz, JAHS Editor in Chief*